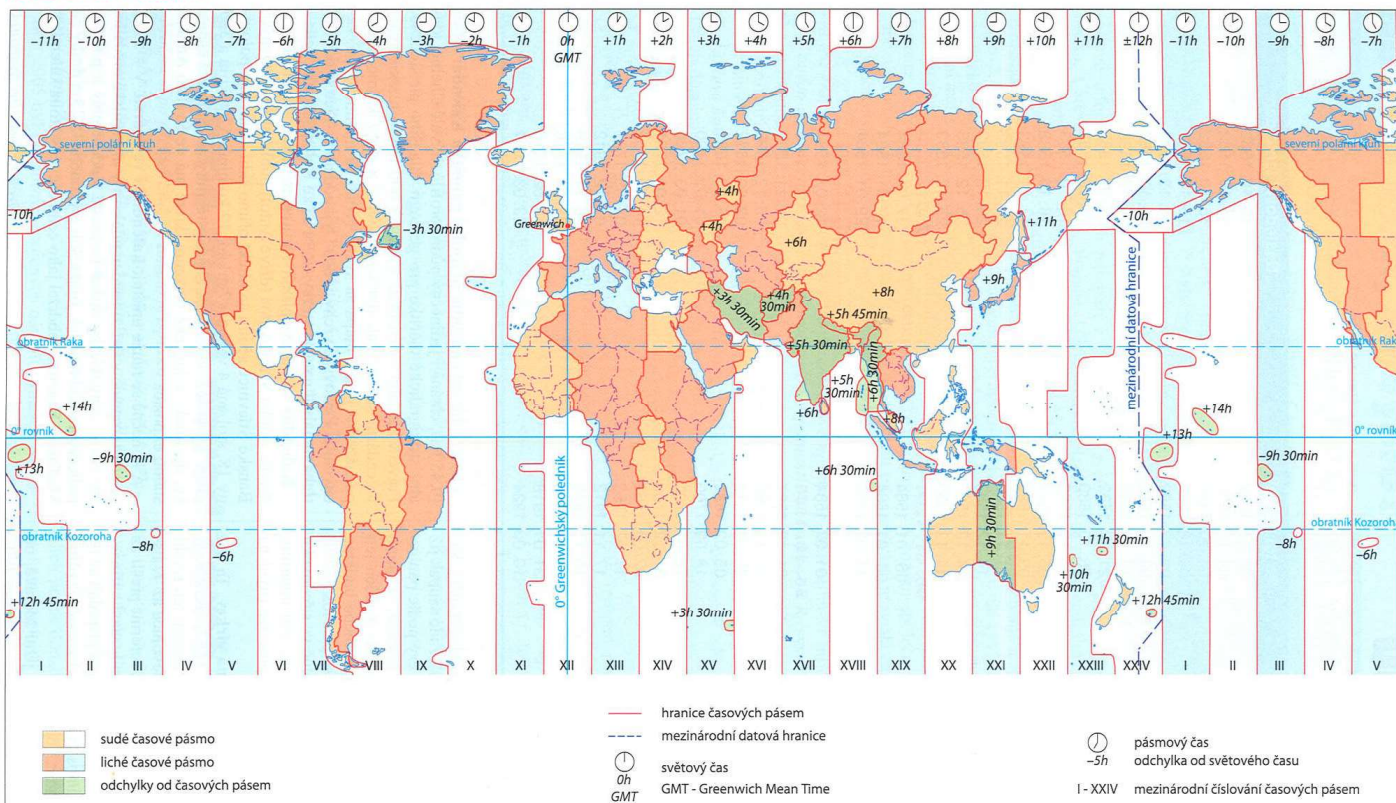

ČASOVÁ PÁSMÁ

Časová pásma byla vytvořena až na konci 19. stol. – jejich inspirátorem byl Kanadán Sanford Fleming (1827–1915), předtím působící jako inženýr na stavbě transkanadské železnice. Pravděpodobně ho k tomu přiměl systém místních časů, užívaný na tehdejších severoamerických drahách, který znemožňoval sladit „drážní“ jízdní řád s časovými údaji platnými ve stanicích – celkem tehdy platilo na území USA 75 různých časů! Systém byl přijat na konferenci ve Washingtonu v roce 1884.

Základním pásmem je to, kterým prochází poledník 0° (tedy to, kde je místní pásmový čas roven času světovému – UTC). V praxi se ale celé státy nebo jejich území z různých důvodů přesouvají k jinému časovému pásmu: například Španělsko užívá středoevropský čas (UTC +1 hod.), byť poledník 15° v. d. přes jeho území nikde neprochází a patřilo by

vlastně o jedno a místy (v Galícii) dokonce až o dvě časová pásma „zpět“. (Při dovolené ve Španělsku ovšem toto předběhnutí oceníte – ráno, když si chcete přispat, je déle tma a naopak večer, kdy teprve země začíná žít, déle světlo). Někdy se doplňují pásma po půlhodinách (či jiných částech) tak, aby to přesněji odpovídalo skutečnému slunečnímu času v místě: to je třeba případ Indie, kde díky posunu času podle poledníku 82°30' v. d. (tj. UTC +5,5 hodiny), procházejícího středem země, může mít celý stát jednotný čas.

Nejméně ukazují ručičky hodin na Samoe i na Niui a na Midway (UTC –11 hodin), nejvíce (UTC +14 hodin) ve východní části souostroví Kiribati (to zavedlo změnu na konci 90. let, aby mohlo lákat turisty na místo, kam přijde 3. tisíciletí nejdříve).

Jiří Martinek

